

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2016/1401**(2016. gada 23. maijs),****ar ko attiecībā uz regulatīviem tehniskiem standartiem par metodēm un principiem tādu saistību vērtēšanai, kas izriet no atvasinātajiem instrumentiem, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīvu 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾, un jo īpaši tās 49. panta 5. punktu,

tā kā:

- (1) Direktīvā 2014/59/ES noregulējuma iestādēm tiek piešķirtas pilnvaras norakstīt un konvertēt noregulējamās iestādes saistības.
- (2) Atvasināto instrumentu līgumi var veidot ievērojamu daļu no dažu kredītiestāžu saistību struktūras. Tomēr šādu līgumu vērtēšana ir sarežģīts process, ņemot vērā to, ka to vērtība ir saistīta ar pamatā esošo instrumentu, aktīvu vai vienību vērtību, kura laika gaitā mainās un kļūst skaidra tikai termiņa beigās vai pēc slēgšanas.
- (3) Pieredze liecina, ka ir sarežģīti novērtēt atvasināto instrumentu saistības, vienam no darījumu partneriem nespējot veikt norēķinus, kā rezultātā vērtēšanas process var kļūt laikietilpīgs, saistīts ar ļoti lielām izmaksām un izraisīt tiesvedību.
- (4) Turklāt prakse liecina, ka atvasināto instrumentu līgumiem var būt dažādas metodes, lai noteiktu summu, kas darījumu partneriem savā starpā ir jānokārto pēc slēgšanas, dažiem no viņiem pilnībā atstājot slēgšanas summas vai slēgšanas dienas vai abu šo minēto lēmumu noteikšanu tā darījumu partnera ziņā, kurš nav saistību nepildītājs.
- (5) Tādējādi, lai novērstu bezrūpīgas rīcības risku un nodrošinātu efektīvas noregulējuma darbības, noregulējuma iestādēm būtu jāpieņem un jāisteno atbilstošas metodes, lai novērtētu tās saistības, kas izriet no atvasināto instrumentu līgumiem, termiņā, kas atbilst noregulējuma procesa ātrumam, balstoties uz objektīvu un, ja iespējams, viegli pieejamu informāciju. Ir svarīgi, lai vērtēšanas metodēs tiek noteikti daži procedūras noteikumi attiecībā uz noregulējuma iestādes paziņojumu par slēgšanas lēmumu, kā arī par to, kā iegūt aizvietošanas darījumus no slēgtajiem darījumu partneriem.
- (6) Atvasināto instrumentu līgumi, uz kuriem attiecas savstarpējā ieskaita līgumi, līguma priekšlaicīgas izbeigšanas gadījumā rada vienu konkrētu slēgšanas summu. Direktīvas 2014/59/ES 49. pantā ir paredzēts, ka šādu līgumu vērtība tiek noteikta pēc neto principa saskaņā ar līguma noteikumiem. Tāpēc noregulējuma iestādei vai neatkarīgam vērtētājam būtu jāievēro savstarpējā ieskaita kopas, kas definētas savstarpējā ieskaita līgumos, nespējot izvēlēties atsevišķus līgumus un piemērot atbrīvojumu citiem.
- (7) Saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 49. pantu atvasināto instrumentu līgumu vērtību nosaka noregulējuma iestāde vai neatkarīgs vērtētājs vērtēšanas procesa ietvaros, kas tiek veikts saskaņā ar minētās direktīvas 36. pantu. Attiecībā uz atvasināto instrumentu saistībām vērtēšanas procesam vajadzētu būt vērstam uz to, lai noteiktu ātru un *ex ante* novērtējumu iekšējās rekapitalizācijas nolūkā, reizē ļaujot noregulējuma iestādei būt pietiekami elastīgai attiecībā uz pieprasījuma summas *ex post* korekciju.

⁽¹⁾ OVL 173, 12.6.2014., 190. lpp.

- (8) Novērtējumu par to, vai veikt iekšējo rekapitalizāciju vai izslēgt atvasināto instrumentu saistības no iekšējās rekapitalizācijas piemērošanas jomas saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 44. panta 3. punktu, būtu jāveic, pirms tiek pieņemts slēgšanas lēmums vērtēšanas procesa ietvaros, kas tiek veikts saskaņā ar minētās direktīvas 36. pantu.
- (9) Atvasināto instrumentu saistību vērtēšanai būtu jāļauj noregulējuma iestādēm pirms slēgšanas lēmuma pieņemšanas izvērtēt iespējamo summu, par kādu varētu veikt iekšējo rekapitalizāciju šīm saistībām turpmāka slēgšanā, kā arī iespējamo vērtības iznīcināšanu, kas varētu rasties slēgšanas rezultātā.
- (10) Atvasināto instrumentu līgumu slēgšana var uzrādīt papildu zaudējumus, kas nav atspoguļoti darbības turpināšanas vērtējumā un kas izriet, piemēram, no faktiskām aizvietošanas izmaksām, kuras radušās darījumam partnerim un kuras palielinātu slēgšanas izmaksas noregulējamajai iestādei, vai izmaksām, kuras noregulējamajai iestādei radušās, atjaunojot tirdzniecību ar riska darījumiem, kas pakļauti no slēgšanas izrietošam tirgus riskam. Ja zaudējumi, kas radušies vai, kā tiek paredzēts, radīsies no atvasināto instrumentu slēgšanas, pārsniedz tādu atbilstošu saistību īpatnību, kas būtu efektīvi pieejamas iekšējai rekapitalizācijai, atlikušie zaudējumi var palielināt iekšējās rekapitalizācijas slogu citiem noregulējamās iestādes kreditoriem. Šādos gadījumos zaudējumu summa, ko segtu ar saistībām, kas neizriet no atvasināto instrumentu līgumiem, iekšējās rekapitalizācijas gadījumā būtu augstāka nekā bez atvasināto instrumentu līgumu slēgšanas un iekšējās rekapitalizācijas, un tāpēc noregulējuma iestāde var apsvērt iespēju atbrīvot atvasināto instrumentu līgumus no iekšējās rekapitalizācijas saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 44. panta 3. punkta d) apakšpunktu un ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2016/860⁽¹⁾, kas pieņemta saskaņā ar minētās direktīvas 44. panta 11. punktu. Jebkurai iekšējās rekapitalizācijas pilnvaru izmantošanai attiecībā uz šādām saistībām būtu jāpiemēro atbrīvojumi, kas paredzēti Direktīvas 2014/59/ES 44. panta 2. punktā, un diskrecionāri atbrīvojumi, kas paredzēti minētās direktīvas 44. panta 3. punktā, kā precizēts Deleģētajā regulā (ES) 2016/860.
- (11) Tā kā ir konsekventi jāinterpretē Direktīvas 2014/59/ES 49. panta 3. un 4. punkts, būtu jāprecizē metodes un principi neatkarīgu vērtētāju un noregulējuma iestāžu veiktajai atvasināto instrumentu vērtēšanai.
- (12) Ar vērtēšanas metodēm, kuras pamatojas uz faktiskām vai hipotētiskām aizvietošanas izmaksām attiecībā uz slēgtajām saistībām, iegūtu rezultātus, kas būtu līdzīgi dominējošai tirgus praksei un saskaņēti ar principiem, kas reglamentē Direktīvas 2014/59/ES 74. pantā noteikto vērtēšanu, kuras mērķis ir noteikt, vai akcionāriem un kreditoriem būtu ticis piemērots labāks režīms, ja noregulējamā iestāde būtu sākusi parasto maksātnespējas procedūru (princips "neviens kreditors nav sliktākā situācijā").
- (13) Piemērojot vērtēšanas metodes, noregulējuma iestādei vajadzētu būt iespējai pajauties uz dažādiem datu avotiem, tostarp datu avotiem, kurus sniedz noregulējamā iestāde, darījumu partneris vai trešās personas. Tomēr ir lietderīgi noteikt principus attiecībā uz datu veidiem, kas vērtēšanas gaitā ir jāņem vērā, lai nodrošinātu objektīvu vērtības noteikšanu.
- (14) Noregulējuma iestāžu slēgto atvasināto instrumentu līgumu darījumu partneri var izvēlēties noslēgt vienu vai vairākus aizvietošanas darījumus, lai aizvietotu riska darījumus slēgšanas gadījumā. Šādi aizvietošanas darījumi būtu jāuzskata par privilēģētu datu avotu, lai veiktu vērtēšanu, ja tie ir noslēgti ar komerciāli pamatotiem nosacījumiem slēgšanas dienā vai cik vien drīz praktiski iespējams pēc tās. Tāpēc noregulējuma iestādēm pēc paziņojuma par slēgšanas lēmumu būtu jādod darījumu partneriem iespēja sniegt pierādījumus par komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem termiņā, kas atbilst paredzētajam atsaucēs brīdim vērtības noteikšanai. Ja darījuma partneri ir noteiktajā termiņā snieguši šādus pierādījumus, vērtētājam būtu jānosaka slēgšanas summa saskaņā ar šo aizvietošanas darījumu cenu. Ja darījuma partneri nav noteiktajā termiņā snieguši pierādījumus par komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem, noregulējuma iestādēm būtu jāspēj pašām veikt vērtēšanu, pamatojoties uz pieejamo tirgus informāciju, piemēram, vidējo tirgus cenu un pirkšanas un pārdošanas cenu starpību, lai novērtētu hipotētiskās aizvietošanas izmaksas, proti, zaudējumus vai izmaksas, kas būtu radušās, atkārtoti nosakot riska ierobežošanu vai saistītu tirdzniecības pozīciju uz neto riska darījuma pamata.
- (15) Atvasinātie produkti un tirgi ir ļoti dažādi, un nav iespējams identificēt vienotu tirgus praksi aizvietošanas darījumu noslēgšanai. Tādēļ jēdziens "komerciāli pamototi aizvietošanas darījumi" ir jādefinē plaši, lai vērtētājs varētu veikt prasīto novērtēšanu visās tirgus situācijās. Tādējādi šis jēdziens būtu jāsaprot kā aizvietošanas darījums, kas noslēgts uz savstarpēji ieskaitīta riska darījuma pamata atbilstoši vispārējai tirgus praksei un pieliekot saprātīgas pūles, lai iegūtu labāko cenas un vērtības attiecību. Konkrētāk, vērtētājs varētu cita starpā

(1) Komisijas 2016. gada 4. februāra Deleģētā regula (ES) 2016/860, ar ko papildus konkrētā apstākļus, kad ir nepieciešami izņēmumi attiecībā uz norakstīšanas vai konvertācijas pilnvaru piemērošanu saskaņā ar 44. panta 3. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/59/ES, ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un noregulējuma režīmu (OV L 144, 1.6.2016., 11. lpp.).

ņemt vērā tādu tirgotāju skaitu, pie kuriem vērsušies darījumu partneri, iegūto nemainīgo cenu piedāvājumu skaitu, un to, vai ir izvēlēts izdevīgākais cenu piedāvājums. Noregulējuma iestādei būtu arī jāspēj paziņojumā par slēgšanu precizēt kritērijus, ko tā izmantos savā novērtējumā.

- (16) Savienības tiesību aktos, kas pieņemti pēdējos gados, ir atbilstoši starptautiskiem standartiem mēģināts atvasināto instrumentu līgumu tirgū palielināt pārredzamību un mazināt risku, paredzot obligātu tīrvērti, izmantojot centrālos darījumu partnerus ("CCP") attiecībā uz standartizētiem ārpusbiržas atvasinātiem instrumentiem, vērtēšanu un drošības rezerves noteikšanas prasības attiecībā uz atvasinātiem instrumentiem, kuru tīrvērti veic CCP, un attiecībā uz plašu klāstu ar ārpusbiržas atvasinātiem instrumentiem un obligātu pārskatu sniegšanu tirdzniecības depozitārijiem par visiem ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem.
- (17) Gadījumā, ja CCP tīrvērtes dalībniekam tiek veikts noregulējums un noregulējuma iestāde slēdza atvasināto instrumentu līgumus pirms iekšējās rekapitalizācijas, attiecīgais tīrvērtes dalībnieks būtu kvalificējams kā saistības nepildošs tīrvērtes dalībnieks attiecībā uz CCP, kas ir saistīts ar konkrēto (-ām) savstarpējā ieskaite kopu (-ām). Iekšējās procedūras un mehānismi, kas reglamentē tīrvērtes dalībnieka saistību neizpildi ("CCP saistību neizpildes procedūras"), ko CCP īsteno, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾ izvirzītās prasības, sniedz uzticamu pamatu, lai noteiktu tādu atvasināto instrumentu saistību vērtību, kas visā savstarpējā ieskaite kopā rodas slēgšanas rezultātā, arī saistībā ar iekšējo rekapitalizāciju noregulējuma procesā.
- (18) CCP saistību neizpildes procedūru īstenošana var ilgt vairākas dienas pēc izraisītājnotikuma vai vēl ilgāk. Konkrēti noregulējuma gadījumā – ļoti ilgi gaidot, kamēr tiks pabeigtas procedūras saistību neizpildes gadījumā, lai noteiktu atvasināto instrumentu vērtību, varētu tikt apdraudēts noregulējuma grafiku un mērķi un varētu rasties nevajadzīgi traucējumi finanšu tirgos. Tādēļ noregulējuma iestādei ir jāvienojas ar CCP un CCP kompetento iestādi par termiņu, līdz kuram ir jānosaka priekšlaicīgas izbeigšanas summa, ņemot vērā gan CCP, gan noregulējuma iestādes ierobežojumus.
- (19) Vērtētājam būtu jāapstiprina priekšlaicīgas izbeigšanas summa, ko CCP ir saskaņotajā termiņā noteicis atbilstoši savām saistību neizpildes pārvaldības procedūrām. Ja CCP saskaņotajā termiņā nespēj noteikt priekšlaicīgas izbeigšanas summu vai nepiemēro savas saistību neizpildes procedūras, noregulējuma iestādei vajadzētu būt iespējai palauties uz pašas aplēsēm, lai noteiktu priekšlaicīgas izbeigšanas summu. Noregulējuma iestādei būtu arī jāspēj piemērot provizorisku noteikšanu, pamatojoties uz savām aplēsēm, ja šāda rīcība ir pamatota noregulējuma procesa steidzamības dēļ un ar noteikumu, ka tā termiņa beigās atjaunina savu vērtējumu, kad CCP saistību neizpildes procedūras ir pabeigtas. Noregulējuma iestādei vajadzētu būt iespējai ņemt vērā CCP sniegto sniegto informāciju pēc termiņa beigām *ex post* galīgajā vērtējumā, ja tāds tobrīd ir pieejams, un jebkurā gadījumā tad, kad tiek veikta režīmu atšķirību vērtēšana saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 74. pantu. Šai regulai nebūtu jāskar saistību neizpildes pārvaldības procedūras, ko CCP veic saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 648/2012.
- (20) Šīs regulas noteikumiem nebūtu jāietekmē CCP iekšējās procedūras, ar kurām pārved aktīvus un starp saistības nepildošu tīrvērtes dalībnieku un klientiem ieviestās pozīcijas un kuras ir pieņemtas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 48. panta 4. punktu, un tiem vajadzētu būt saskanīgiem ar citiem attiecīgajiem noteikumiem vai nosacījumiem attiecībā uz atļauju, kas varētu ietekmēt attiecīgo atvasināto instrumentu līgumu slēgšanu.
- (21) Atvasināto instrumentu līgumu vērtības noteikšanas brīdim būtu jāatspoguļo vērtēšanas princips, kurā tiek ņemtas vērā darījumu partneriem radušās faktiskās vai hipotētiskās aizvietošanas izmaksas. Lai vērtējums būtu pēc iespējas precīzāks, vērtēšana būtu jāveic slēgšanas dienā vai, ja tas nebūtu komerciāli pamatoti, pirmajā dienā un laikā, kad pamatā esošajam aktīvam ir pieejama tirgus cena. Gadījumos, kad priekšlaicīgas izbeigšanas summu nosaka CCP vai kad to nosaka saskaņā ar aizvietošanas darījumu cenu, atsauces brīdim vajadzētu būt brīdim, kad CCP veic attiecīgo noteikšanu vai kad tiek veikti aizvietošanas darījumi.
- (22) Ja noregulējuma iestāde steidzamības dēļ nolemj veikt provizorisku vērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 9. punktu, noregulējuma iestāde vai vērtētājam vajadzētu būt iespējai attiecīgā provizoriskā vērtējuma ietvaros pirms minētā atsauces brīža provizoriski noteikt atvasināto instrumentu saistību vērtību, balstoties uz tā brīža vērtības aplēsēm un pieejamiem datiem. Ja noregulējuma iestāde veic noregulējuma darbību, pamatojoties uz provizorisku vērtējumu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 12. punktu, novērotās būtiskās tirgus

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Regula (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

tendences vai pierādījumi par faktiskiem aizvietošanas darījumiem atsaucēs brīdī tiktu atspoguļoti vai nu turpmākā provizoriskā vērtējumā, vai gala vērtējumā, kas ir veikts saskaņā ar minētās direktīvas 36. panta 10. punktu.

- (23) Šīs regulas pamatā ir regulatīvo tehnisko standartu projekts, ko Eiropas Banku iestāde iesniegusi Komisijai.
- (24) Eiropas Banku iestāde ir veikusi atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, kas ir šīs regulas pamatā, apspriedusies ar Eiropas Vērtspāpīru un tirgu iestādi, izvērtējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasījusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010⁽¹⁾ 37. pantu izveidotās Banku nozares ieinteresēto personu grupas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "savstarpējā ieskaite kopa" ir līgumu grupa, uz kuriem attiecas savstarpējā ieskaite līgums, kā definēts Direktīvas 2014/59/ES 2. panta 1. punkta 98) apakšpunktā;
- 2) "vērtētājs" ir neatkarīgs eksperts, kurš ir norīkots, lai veiktu novērtēšanu saskaņā ar prasībām un kritērijiem, kas izklāstīti Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2016/1075⁽²⁾ ceturtajā daļā, vai noregulējuma iestāde, kad tā veic vērtēšanu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. pants 2. un 9. punktu;
- 3) "centrālais darījumu partneris" jeb "CCP" ir CCP atbilstoši definīcijai Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 1. punktā, ciktāl tas vai nu:
 - a) veic uzņēmējdarbību Savienībā un ir saņēmis atļauju saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Regulas (ES) Nr. 648/2012 14. līdz 21. pantā;
 - b) veic uzņēmējdarbību trešā valstī un ir atzīts saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Regulas (ES) Nr. 648/2012 25. pantā;
- 4) "tīrvērtes dalībnieks" ir tīrvērtes dalībnieks atbilstoši definīcijai Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 14. punktā;
- 5) "slēgšanas diena" ir slēgšanas diena un laiks, kas ir norādīts noregulējuma iestādes paziņojumā par slēgšanas lēmumu;
- 6) "aizvietošanas darījums" ir darījums, kas ir noslēgts atvasinātā instrumenta līguma slēgšanas dienā vai pēc tās, lai uz neto riska darījuma pamata atkārtoti noteiktu riska ierobežošanu vai saistītu tirdzniecības pozīciju, kas ir izbeigta uz līdzvērtīgiem ekonomiskiem nosacījumiem kā slēgtais darījums;
- 7) "komerciāli pamatots aizvietošanas darījums" ir aizvietošanas darījums, kas ir noslēgts uz savstarpēji ieskaitīta riska darījuma pamata, atbilstoši vispārējai tirgus praksei un pieliekot saprātīgas pūles, lai iegūtu labāko cenas un vērtības attiecību.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2016. gada 23. marta Deleģētā regula (ES) 2016/1075, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/59/ES attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, ar kuriem precizē atveseļošanas plānu, noregulējuma plānu un grupas noregulējuma plānu saturu, minimālos kritērijus, kas kompetentajai iestādei ir jānovērtē attiecībā uz atveseļošanas plāniem un grupas atveseļošanas plāniem, nosacījumus grupas finansiālajam atbalstam, prasības neatkarīgiem vērtētājiem, norakstīšanas un konvertācijas pilnvaru līgumisku atzīšanu, paziņošanas prasību un apturēšanas paziņojuma procedūras un saturu un noregulējuma kolēģiju operatīvās funkcijas (OV L 184, 8.7.2016., 1. lpp.).

2. pants

Salīdzinājums starp vērtības iznīcināšanu, ko izraisītu atvasināto instrumentu līgumu slēgšana, un atvasināto instrumentu līgumu iekšējās rekapitalizācijas potenciāls

1. Direktīvas 2014/59/ES 49. panta 4. punkta c) apakšpunkta vajadzībām noregulējuma iestāde salīdzina:

a) to zaudējumu summu, ko segtu ar atvasināto instrumentu līgumiem iekšējā rekapitalizācijā un ko iegūst, reizinot:

- i) attiecībā uz visām vienādi novērtētām saistībām – to saistību īpatsvaru, kas izriet no atvasināto instrumentu līgumiem, kurus uzskata par daļu no vērtēšanas saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. pantu un uz kuriem neattiecas izslēgšana no iekšējās rekapitalizācijas saskaņā ar minētās direktīvas 44. panta 2. punktu; ar
- ii) kopējiem zaudējumiem, kurus, kā tiek paredzēts, segs ar visām vienādi novērtētām saistībām attiecībā uz atvasinātajiem instrumentiem, tostarp atvasināto instrumentu saistībām, kas izriet no slēgšanas;

kur:

b) vērtības iznīcināšanas pamatā ir izvērtējums par izmaksu, izdevumu vai citu vērtības samazinājumu, kas, kā tiek paredzēts, radīsies atvasināto instrumentu līgumu slēgšanas rezultātā, summu, kuru iegūst, aprēķinot šādu elementu summu:

- i) darījumu partnera slēgšanas prasības pieauguma risks, ko izraisa riska ierobežošanas atkārtotas noteikšanas izmaksas, kas, kā tiek paredzēts, darījumu partnerim radīsies, ņemot vērā pirkšanas un pārdošanas cenu starpību, vidējās tirgus cenas un pirkšanas cenas starpību vai vidējās tirgus cenas un pārdošanas cenas starpību saskaņā ar 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu;
- ii) izmaksas, kas, kā tiek paredzēts, radīsies noregulējamajai iestādei, nosakot jebkādus salīdzināmus aizvietošanas darījumus, kas tiek uzskatīti par vajadzīgiem, lai atkārtoti noteiktu riska ierobežošanu jebkuram atklātam riska darījumam vai lai saglabātu pieņemamu riska profilu saskaņā ar noregulējuma stratēģiju. Salīdzināmu atvasināto instrumentu tirdzniecību izveidi var veikt, ņemot vērā sākotnējās drošības rezerves noteikšanas prasības un dominējošās pirkšanas un pārdošanas cenu starpības;
- iii) jebkāds franšīzes vērtības samazinājums, kas izriet no atvasināto instrumentu līgumu slēgšanas, tostarp jebkurš vērtēšanas samazinājums attiecībā uz citiem vai pamatā esošo aktīviem, kas ir saistīti ar atvasināto instrumentu līgumiem, kuri tiek slēgti, un jebkāda ietekme uz finansēšanas izmaksām vai ienākumu līmeni;
- iv) jebkāda piesardzības rezerve pret slēgšanas iespējamo negatīvo ietekmi, piemēram, kļūdām un strīdiem attiecībā uz darījumiem vai nodrošinājuma apmaiņu.

2. 1. punktā noteikto salīdzinājumu vērtēšanas ietvaros veic, pirms tiek pieņemts slēgšanas lēmums, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par noregulējuma darbībām, kas ir vajadzīgas saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. pantu. Kad Komisijas pieņemtais deleģētais akts saskaņā ar minētās direktīvas 36. panta 15. punktu stājas spēkā, veicot salīdzinājumu, ievēro prasības, kas noteiktas minētajā deleģētajā aktā.

3. pants

Paziņojums par slēgšanas lēmumu

1. Pirms īstenot norakstīšanas un konvertācijas pilnvaras attiecībā uz saistībām, kas izriet no atvasināto instrumentu līgumiem, noregulējuma iestāde attiecīgo līgumu darījumu partneriem paziņo par lēmumu slēgt līgumus saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 63. panta 1. punkta k) apakšpunktu.

2. Slēgšanas lēmums stājas spēkā nekavējoties vai paziņojumā norādītā vēlākā slēgšanas dienā un laikā.

3. Noregulējuma iestāde 1. punktā minētajā lēmumā norāda dienu un laiku, ņemot vērā prasības, kas minētas 8. panta 1. punkta c) apakšpunktā, līdz kuram darījumu partneri var sniegt pierādījumus noregulējuma iestādei par komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem, lai noteiktu slēgšanas summu saskaņā ar 6. panta 1. punktu. Darījumu partneris arī sniedz noregulējuma iestādei kopsavilkumu par komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem.

4. Noregulējuma iestāde var mainīt dienu un laiku, līdz kuram darījuma partneri var sniegt pierādījumus par komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem, ja šādas izmaiņas ir saskaņīgas ar 8. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

Ikviens lēmums par to, lai mainītu dienu un laiku, līdz kuram darījuma partneri var sniegt pierādījumus par komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem, tiek paziņots darījumu partnerim.

5. Noregulējuma iestāde 1. punktā minētajā lēmumā var precizēt kritērijus, ko tā plāno piemērot, izvērtējot, vai aizvietošanas darījumi ir komerciāli pamatoti.

6. Šis pants neattiecas uz tādu atvasināto instrumentu līgumu slēgšanu un vērtēšanu, kuriem veic centralizētu tīrvērti un kuri ir noslēgti starp noregulējamo iestādi, kas darbojas kā tīrvērtes dalībnieks, un CCP.

4. pants

Savstarpējā ieskaita līgumu nozīme

Attiecībā uz līgumiem, uz kuriem attiecas savstarpējā ieskaita līgums, vērtētājs saskaņā ar 2., 5., 6. un 7. pantu nosaka vienu summu, kādu noregulējamajai iestādei ir likumīgas tiesības saņemt, vai likumā noteiktu pienākums veikt samaksu sakarā ar to, ka tiek slēgti visi atvasināto instrumentu līgumi savstarpējā ieskaita kopā, kā noteikts savstarpējā ieskaita līgumā.

5. pants

Priekšlaicīgas izbeigšanas summas novērtēšanas princips

1. Vērtētājs nosaka to saistību vērtību, kuras izriet no atvasināto instrumentu līgumiem, kā priekšlaicīgas izbeigšanas summu, ko aprēķina, saskaitot šādas summas:

- a) nesamaksātās summas, nodrošinājums vai citas summas, kas noregulējamajai iestādei ir jāmaksā darījumu partnerim, atskaitot nesamaksātās summas, nodrošinājumu un citas summas, kas darījumu partnerim ir jāmaksā noregulējamajai iestādei slēgšanas dienā;
- b) slēgšanas summa, kas sedz zaudējumus vai izmaksas, kas radušās atvasināto instrumentu darījumu partneriem, vai to realizētā peļņa, aizvietojo vai iegūstot ekonomisku ekvivalentu saskaņā ar līguma būtiskajiem noteikumiem un iespēju līgumu pušu tiesībām attiecībā uz minētajiem līgumiem.

2. Šā panta 1. punkta vajadzībām nesamaksāto summu attiecībā uz slēgtajiem atvasināto instrumentu līgumiem iegūst saskaitot:

- a) summas, kuras kļuva maksājamas slēgšanas dienā vai pirms tās, un kuras šajā datuma joprojām nebija samaksātas;
- b) summu, kura ir vienāda ar aktīva patieso tirgus vērtību, kas bija jāpiegādā par visu atvasināto instrumentu līgumu pienākumu, un kura bija jānokārto ar piegādi slēgšanas dienā vai pirms tās un kura slēgšanas dienā nav nokārtota;
- c) summas attiecībā uz procentiem vai kompensāciju, kas ir uzkrāta laikposmā no dienas, kad attiecīgā maksājuma vai piegādes saistības samazinājās, līdz slēgšanas dienai.

6. pants

Slēgšanas summas noteikšana

1. Ja darījumu partneris ir 3. panta 3. punktā noteiktajā termiņā sniedzis pierādījumus par komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem, vērtētājs nosaka slēgšanas summu saskaņā ar minēto aizvietošanas darījumu cenām.
2. Ja darījumu partneris nav 3. panta 3. punktā noteiktajā termiņā sniedzis pierādījumus par jebkādiem komerciāli pamatotiem aizvietošanas darījumiem, ja ja vērtētājs secina, ka aizvietošanas darījumi nav noslēgti ar komerciāli pamatotiem nosacījumiem, vai ja tiek piemērots 7. panta 7. punkts vai 8. panta 2. punkts, vērtētājs nosaka slēgšanas summu uz šāda pamata:
 - a) vidējās tirgus cenas dienas noslēgumā saskaņā ar nemainīgās rīcības procesiem noregulējamajā iestādē dienā, kas noteikta saskaņā ar 8. pantu;
 - b) vidējās tirgus cenas un pirkšanas cenas starpība vai vidējās tirgus cenas un pārdošanas cenas starpība – atkarībā no savstarpēji ieskaitīta riska pozīcijas virziena;
 - c) šā punkta a) un b) apakšpunktā minēto cenu un starpību korekcijas, ja tās ir vajadzīgas, lai atspoguļotu pamatā esošo risku vai instrumentu tirgus likviditāti un riska darījumu apjomu attiecībā pret tirgus dziļumu, kā arī iespējamo modeļa risku.
3. Attiecībā uz grupas iekšējām saistībām vērtētājs var noteikt vērtību saskaņā ar vidējām tirgus cenām dienas noslēgumā, kā minēts 2. punkta a) apakšpunktā, neņemot vērā 2. punkta b) apakšpunktu un 2. punkta c) apakšpunktu, ja noregulējuma stratēģiju nozīmētu atkārtoti noteikt riska ierobežošanu pārtrauktajiem darījumiem, izmantojot citu grupas iekšējo atvasināto instrumentu darījumu vai darījumu kopumu.
4. Lai noteiktu slēgšanas summas vērtību saskaņā ar 2. punktu, vērtētājs ņem vērā plašu klāstu ar pieejamiem un uzticamiem datu avotiem un var paļauties uz novērojamiem tirgus datiem un teorētiskām cenām, ko rada vērtēšanas modeļi, kuru mērķis ir aplēst vērtību, tostarp šādiem datu avotiem:
 - a) dati, kurus sniegušas trešās personas, piemēram, novērojami tirgus dati vai tirgus uzturētāju vērtēšanas parametru dati un cenu piedāvājumi, vai – ja līgumam veic centralizētu tīrvērti – vērtības vai aplēses, kas iegūtas no CCP;
 - b) attiecībā uz standartizētiem produktiem – vērtētāja paša sistēmās tapuši vērtējumi;
 - c) noregulējamajā iestādē pieejami dati, piemēram, iekšējie modeļi un vērtējumi, tostarp neatkarīgas cenu pārbaudes, kas veiktas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ 105. panta 8. punktu;
 - d) darījumu partneru sniegtie dati, kas nav pierādījumi par aizvietošanas darījumiem, kuri ir paziņoti saskaņā ar 3. panta 3. punktu, tostarp dati par pašreizējiem vai agrākiem vērtēšanas strīdiem attiecībā uz līdzīgiem vai saistītiem darījumiem un cenu piedāvājumiem;
 - e) visi citi attiecīgie dati.
5. Šā panta 2. punkta b) apakšpunkta vajadzībām noregulējuma iestāde var likt noregulējamajai iestādei veikt atjauninātas neatkarīgas cenu pārbaudes atsaucies brīdī, kas noteikts saskaņā ar 8. pantu, izmantojot dienas noslēguma informāciju, kas ir pieejama slēgšanas dienā.
6. Šis pants neattiecas uz noteikto slēgšanas summu attiecībā uz tādiem atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem veikta tīrvērtē un kuri ir noslēgti starp noregulējamo iestādi un CCP, izņemot 7. panta 7. punktā minētos ārkārtas apstākļus.

7. pants

Tādu atvasināto instrumentu līgumu vērtības noteikšana, kuriem veikta tīrvērtē un kuri ir noslēgti starp noregulējamo iestādi un CCP

1. Pamatojoties uz vērtēšanas principu, kas norādīts 5. pantā, vērtētājs nosaka vērtību saistībām, kas rodas no atvasināto instrumentu līgumiem, kuri ir noslēgti starp noregulējamo iestādi, kura darbojas kā tīrvērtes dalībnieks, no

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.)

vienas puses, un CCP, no otras puses. Priekšlaicīgas izbeigšanas summu nosaka CCP, ievērojot termiņu, kas norādīts 5. punktā, saskaņā ar CCP saistību neizpildes procedūrām, atskaitot noregulējamās iestāde sniegto nodrošinājumu, tostarp sākotnējo drošības rezervi, mainīgo drošības rezervi un noregulējamās iestādes iemaksas CCP saistību neizpildes fondā.

2. Noregulējuma iestāde nosūta CCP un CCP kompetentajai iestādei savu lēmumu par atvasināto instrumentu līgumu slēgšanu saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 63. panta 1. punkta k) apakšpunktu. Slēgšanas lēmums stājas spēkā nekavējoties vai paziņojumā norādītajā dienā un laikā.

3. Noregulējuma iestāde liek CCP sniegt savu vērtējumu par priekšlaicīgas izbeigšanas summu attiecībā uz visiem atvasināto instrumentu līgumiem attiecīgajā savstarpējā ieskaista kopā saskaņā ar CCP saistību neizpildes procedūrām.

4. CCP sniedz noregulējuma iestādei CCP saistību neizpildes procedūru dokumentus un ziņo par veiktajiem saistību neizpildes pārvaldības pasākumiem.

5. Noregulējuma iestāde, vienojoties ar CCP un CCP kompetento iestādi, nosaka termiņu, līdz kuram CCP ir jāsniedz vērtējums par priekšlaicīgas izbeigšanu summu. Šajā nolūkā noregulējuma iestāde, CCP un CCP kompetentā iestāde ņem vērā abus šādus elementus:

a) saistību neizpildes procedūras, kas izveidotas saskaņā ar CCP pārvaldības noteikumiem atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 648/2012 48. pantam;

b) noregulējuma grafiku.

6. Noregulējuma iestāde var mainīt 5. punktā noteikto termiņu, vienojoties ar CCP un CCP kompetento iestādi.

7. Atkāpjoties no 1. punkta noteikumiem, noregulējuma iestāde pēc apspriešanās ar CCP kompetento iestādi var izlemt piemērot 6. pantā noteikto metodi jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) CCP nesniedz vērtējumu par priekšlaicīgas izbeigšanu summu noregulējuma iestādes saskaņā ar 5. punktu noteiktajā termiņā; vai

b) CCP vērtējums par priekšlaicīgas izbeigšanu summu neatbilst CCP saistību neizpildes procedūrām, kas izklāstītas Regulas (ES) Nr. 648/2012 48. pantā.

8. pants

Brīdis, kurā nosaka atvasināto instrumentu saistību vērtību un agrīnu noteikšanu

1. Vērtētājs nosaka atvasināto instrumentu saistību vērtību šādā brīdī:

a) ja vērtētājs nosaka priekšlaicīgas izbeigšanas summu saskaņā ar aizvietošanas darījumu cenām atbilstīgi 6. panta 1. punktam, – aizvietošanas darījumu noslēgšanas diena un laiks;

b) ja vērtētājs nosaka priekšlaicīgas izbeigšanas summu saskaņā ar CCP saistību neizpildes procedūrām atbilstīgi 7. panta 1. punktam, – diena un laiks, kad priekšlaicīgas izbeigšanas summu ir noteicis CCP;

c) visos citos gadījumos – slēgšanas diena vai, ja tas nebūtu komerciāli pamatoti, diena un laiks, kad pamatā esošajam aktīvam ir pieejama tirgus cena.

2. Provizoriska vērtējuma ietvaros, ko veic saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 9. punktu, vērtētājs var noteikt vērtību tādām saistībām, kas izriet no atvasinātajiem instrumentiem, agrāk nekā saskaņā ar 1. punktu noteiktajā brīdī. Šādu agrīnu noteikšanu veic, pamatojoties uz aplēsēm un paļaujoties uz principiem, kas noteikti 5. pantā un 6. panta 2. līdz 5. punktā, un noteikšanas brīdī pieejamajiem datiem.

3. Ja vērtētājs veic agrīnu noteikšanu saskaņā ar 2. punktu, noregulējuma iestāde var jebkurā laikā lūgt vērtētājam atjaunināt provizorisko vērtējumu, lai ņemtu vērā attiecīgās novērojamās tirgus tendences vai komerciāli pamatotus aizvietošanas darījumus, kas ir noslēgti saskaņā ar 1. punktu noteiktajā brīdī. Minētās tendences vai pierādījumus, ja tādi ir pieejami saskaņā ar 3. panta 2. punktu noteiktajā brīdī, ņem vērā *ex post* galīgajā vērtējumā, ko veic saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 10. punktu.

4. Ja vērtētājs saskaņā ar 2. punktu veic agrīnu noteikšanu attiecībā uz atvasināto instrumentu līgumiem, kas noslēgti starp noregulējamo iestādi, kas darbojas kā tīrvērtes dalībnieks, un CCP, vērtētājs ņem vērā jebkādas CCP sniegtas aplēses par paredzamajām slēgšanas izmaksām.

Ja CCP saskaņā ar 7. panta 5. un 6. punktu noteiktajā termiņā sniedz vērtējumu par priekšlaicīgas izbeigšanas summu saskaņā ar CCP saistību neizpildes procedūrām, šo vērtējumu ņem vērā *ex post* galīgajā vērtējumā, ko veic saskaņā ar Direktīvas 2014/59/ES 36. panta 10. punktu.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2016. gada 23. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER